

ความเชื่อ เรื่องน้ำท่วมโลก ในนิทานขุนบรม

The Belief of Earth Flood in Khun-Bor-Rom Folk Tale

พิมพ์รัช ศรีจิราพงศ์ (Pimraphuch Srijiraphong)* ดร.ปรีชาวุฒิ อภิระติง (Dr.Preechawut Apirating)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อเรื่องน้ำท่วมโลก ในนิทานขุนบรม ซึ่งนิทานขุนบรมนี้เป็นหนังสือประวัติศาสตร์ฉบับดั้งเดิมของคนสปป.ลาว โดยใช้วิธีการศึกษาจากพงศาวดารล้านช้าง ประเพณีที่ 2 ที่ปรากฏเป็นเอกสารในประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 1 เรียบเรียงโดยกรมศิลปากร พ.ศ. 2506 การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความเชื่อ และเรื่องน้ำท่วมโลก ในนิทานขุนบรม เพื่อวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อเรื่องน้ำท่วมโลก ในนิทานขุนบรม นั้นได้แสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ในเชิงอำนาจและความสัมพันธ์ในเชิงต่อรองระหว่าง พระยาเถนกับมนุษย์ว่า เมื่อมนุษย์ไม่มีความเคารพและเชื่อฟังพระบัญชาของพระยาเถน จึงทำให้พระยาเถนต้องทำการลงโทษบรรดาเหล่ามนุษย์นั้นด้วยการทำให้เกิดน้ำท่วมโลก เพื่อเป็นการล้างผลาญชีวิตมนุษย์ทั้งหลาย ภายหลังจากการทำให้เกิดน้ำท่วมโลกครั้งใหญ่ นั้น พระยาเถนก็ทรงให้กำเนิดมนุษย์ครั้งใหม่จากผลน้ำเต้าปุง

ABSTRACT

The paper aims to study about the Belief of Earth Flood in Khun-Bor-Rom Folk Tale—an ancient history book of Laotian. The researcher studied on chapter two in Lan Xang Chronicle as an annals document in first part arranged by Fine Art Department in 1963. Research methodology was gathering literatures related to belief and earth flood in Khun-Bor-Rom Folk Tale to be describe as document analysis.

The research result found that the belief about earth flood in Khun-Bor-Rom Folk Tale represented relation of authority and relation of negotiate between Pha-Ya-Thaen and human. When human do not respect and comply with Pha-Ya-Thaen’s rules, therefore Pha-Ya-Thaen was punished those human by making earth flood as destroying all human being. After earth flood, Pha-Ya-Thaen gives human birth from Namtaopong.

คำสำคัญ: ความเชื่อ น้ำท่วมโลก นิทานขุนบรม

Key Words: Belief, Earth flood, Khun-Bor-Rom Folk Tale

* นักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** อาจารย์ สาขาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

ในบรรดาสัตว์โลกทั้งหลาย และยังสามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่กันและกันได้ ทั้งความคิดเห็นความรู้สึก และความเชื่อ (พระอริยานุวัตร, 2536)

ความเชื่อ คือ การยอมรับอันเกิดอยู่ในจิตสำนึกของมนุษย์ต่อพลังอำนาจเหนือธรรมชาติ ที่เป็นผลดีหรือผลร้ายต่อมนุษย์นั้นๆ หรือสังคมมนุษย์นั้นๆ แม้ว่าพลังอำนาจเหนือธรรมชาติเหล่านั้น ไม่สามารถที่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริง แต่มนุษย์ในสังคมหนึ่งได้ยอมรับและให้ความเคารพเกรงกลัวสิ่งเหล่านี้ ความเชื่อจึงมีขอบเขตที่กว้างขวางมาก ไม่เพียงแต่จะหมายถึงความเชื่อในดวงวิญญาณทั้งหลาย กุศศี คาถาอาคม โขลกกลาง ไสยเวทต่างๆ ยังรวมถึงปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มนุษย์ยอมรับนับถือ เช่น ต้นไม้ ป่าเขา (ธวัช, 2522)

ภาพการอธิษฐานร้องขอในสิ่งที่ตนประสงค์จากอำนาจพิเศษ ภาพถ่ายที่งานบุญนมัสการพระธาตุหลวง นครเวียงจันทน์ สปป.ลาว (2555)

ความเชื่อยังทำให้มนุษย์มีหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจ กระทั่งมนุษย์เกิดความรู้สึกอบอุ่น และมั่นใจว่ามีอำนาจพิเศษที่คอยปกป้องคุ้มภัยให้กับตน แม้ว่ามนุษย์ผู้นั้นจะมีอายุที่มากและสามารถช่วยเหลือตนเองได้แล้ว แต่ก็ยังมีความรู้สึกที่ตนนั้นยังอ่อนแอพึ่งพาตนเองโดยลำพังทั้งหมดไม่ได้ เกิดความกระวนกระวายวิตกในสภาพที่ไม่แน่นอนของชีวิต จนกระทั่งต้องพึ่งพาอำนาจพิเศษ โดยอำนาจพิเศษผู้ที่เหนือกว่ามนุษย์นั้น เรียกว่า เทพเจ้า เจ้าพ่อ เจ้าแม่ เป็นต้น (จารุวรรณ, 2530) ในทางทฤษฎีจิตวิทยาได้กล่าวว่า ความเชื่อยังได้ถูก

ถ่ายทอดผ่านเรื่องราวของชาวบ้านที่เล่าหรือประพาศิสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคนในรูปแบบต่างๆ ดังเช่นในรูปแบบของนิทาน ที่แฝงไปด้วยเรื่องของความเชื่ออีกด้วย

ในทางทฤษฎีจิตวิทยาได้กล่าวว่า นิทานเป็นคำที่มาจาก ภาษาบาลี หมายถึง คำเล่า เรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างในนิทานท้องถิ่นที่แฝงไปด้วยเรื่องราวของความเชื่อ และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (2546) ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทานเป็นเรื่องเล่ากันมา เรื่องเดิม และนิทานอันเป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมานั้นยังสะท้อนได้ถึงความคิด ความเชื่อ จินตนาการ ของคนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี นิทานจึงมีความสำคัญและมีคุณค่าในการศึกษาความเชื่อเป็นอย่างยิ่ง เพราะนิทานอาจเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ แนวทางการดำเนินชีวิต สังคม วัฒนธรรม จารีตประเพณี ค่านิยม นิทานจึงเป็นเครื่องมือที่ทำให้คนเราเข้าใจความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น และยังเป็นเรื่องราวที่บ่งชี้ว่าคนโบราณได้ใช้ความรู้ ความเชื่อ จินตนาการ ข้อเท็จจริงเช่นนี้มาประกอบกับจินตนาการแล้วผูกเรื่องเล่าเป็นนิทานให้เด็กๆ และผู้คนในท้องถิ่นฟังกันอย่างเพลิดเพลิน ผู้ฟังนิทานจึงเกิดการเรียนรู้ในเรื่องภูมิศาสตร์ ท้องถิ่น (จิรภัทร, 2551) โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่พบในนิทานหลายเรื่อง เช่นในนิทานเรื่องขุนบรม

นิทานขุนบรม เป็นหนังสือประวัติศาสตร์ฉบับดั้งเดิมของคน สปป.ลาว หนังสือพงศาวดารลาวทุกฉบับทั้งที่เป็นภาษาลาว ภาษาฝรั่งเศส และภาษาไทยล้วนแต่นำมาจากหนังสือนิทานขุนบรมทั้งสิ้น นิทานขุนบรม เป็นนิทานที่มีหลายสำนวน และมีผู้ที่แต่งขึ้นไว้หลายท่าน แต่ละฉบับนั้นก็มีความแตกต่างกันออกไปตามแต่ข้อมูลและผู้แต่งจะหามาได้ (พระมหาสุนทร, 2549)

ภาพการกำเนิดมนุษย์ในพงศาวดารล้านช้าง
วาดโดย สุรเดช แก้วท่าไม้
ที่มา: สุจิตต์ วงษ์เทศ (2547)

นิทานขุนบรม ยังเป็นนิทานที่มีกรกล่าวถึงองค์พระยาแฉ่นไว้ว่า พระองค์คือผู้ที่ให้กำเนิดเผ่าพันธุ์มนุษย์และสัตว์ทั้งหลายโดยผ่านทางผลน้ำเต้าปุง เมื่อครั้งที่ปู่หลานเชิง และขุนเค็ก ขุนคาน ได้อพยพลงมายังเมืองลุ่มลิดเลียง เมืองเพียงพักพะยอม ภายหลังจากที่ได้เกิดน้ำท่วมโลกครั้งใหญ่แล้วนั้น พระยาแฉ่นจึงได้มอบควายเขาลูให้แก่ขุนทั้งสามเพื่อใช้ในการทำนา

นิทานขุนบรมได้แสดงถึงลักษณะที่ปรากฏในเรื่องข้อบัญญัติความสัมพันธ์ระหว่าง พระยาแฉ่น กับมนุษย์ในความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และความสัมพันธ์เชิงต่อรอง

เมื่อเรื่องราวเป็นไปดังนี้ น้ำท่วมโลกในนิทานขุนบรม จึงเป็นนิทานที่ทำให้เราได้เห็นว่ามนุษย์มีความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และยอมรับเกรงกลัวในอำนาจขององค์พระยาแฉ่น (ศิริพร, 2539)

ความเชื่อในเรื่องราวของการเกิดน้ำท่วมโลกนั้น ไม่ได้ปรากฏในเพียงนิทานขุนบรมเท่านั้น แต่ยังมีปรากฏในเรื่องราวของกรีก (Grieg) เรื่องราวของเรื่อโนอาห์ (Noah's Ark) ในศาสนาคริสต์ และเรื่องราวของนบีนูฮ (Nabi Nuh) ในศาสนาอิสลาม อีกด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของเรื่อง ความเชื่อ เรื่องน้ำท่วมโลก ในนิทานขุนบรม ว่าได้มีการแฝงไปด้วยกุศโลบายต่อการเคารพอำนาจเหนือธรรมชาติของมนุษย์ที่มีต่อพระยาแฉ่น และการได้สั่งสอนปลูกฝังความเชื่อไว้ให้เป็น

แบบอย่างมิให้ล่วงละเมิดต่อพระยาแฉ่น เพื่อให้มนุษย์อยู่ในความดีงาม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความเชื่อ เรื่องน้ำท่วมโลก ในนิทานขุนบรม

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ เอกสารเกี่ยวกับความเชื่อ เอกสารนิทานขุนบรม และเอกสารเกี่ยวกับน้ำท่วมโลก เพื่อจะได้ตรวจสอบข้อมูลที่สมบูรณ์ตรงกับข้อเท็จจริงมากขึ้น โดยทำการค้นคว้าจากเอกสารปฐมภูมิ และทุติยภูมิ จากหน่วยงาน สถาบันการศึกษา หนังสือ ตำราวิชาการ วิทยานิพนธ์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และแนวทางการศึกษาของเอกสารนั้นๆ เมื่อผู้วิจัยทำการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้วจึงทำการตรวจสอบและวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยใช้แนวคิดเรื่อง “ความเชื่อ” ของเสฐียร พันธงศรี

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องความเชื่อพบว่า ความเชื่อเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ และถือว่าเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์อย่างหนึ่ง การดำรงชีวิตของมนุษย์ในสมัยโบราณที่มีความเจริญทางด้านวิชาการน้อย การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติที่มนุษย์เชื่อว่าเป็นการบันดาลให้เกิดขึ้นจากอำนาจของเทวดา พระเจ้า หรือภูตผีปีศาจ ดังนั้นเมื่อเกิดปรากฏการณ์ต่างๆ ขึ้น เช่น ฝนตก ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด อุทกภัย และวาตภัย ต่างๆ ขึ้น ล้วนเป็นสิ่งที่มอิทธิพลต่อชีวิตหรือความเป็นอยู่ของมนุษย์ ซึ่งยากที่จะป้องกัน

หรือแก้ไขได้ด้วยตัวเอง บางอย่างเป็นเหตุการณ์ที่อำนวยความสะดวก แต่บางเหตุการณ์ก็เป็นอันตรายต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ มนุษย์จึงพยายามที่จะคิดหาวิธีการที่จะก่อให้เกิดผลในทางที่ดี และเกิดความสุขให้กับตนเอง เพื่อกระทำต่อสิ่งที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติเหล่านั้น ทำให้เกิดเป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นพิธีกรรม หรือศาสนาเกิดขึ้น (มัลลิกา, 2550)

1. แนวคิดและความเป็นมาของความเชื่อ

ความเชื่อของมนุษย์ได้มีวิวัฒนาการตามลำดับ 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ความเชื่อในธรรมชาติ เป็นความเชื่อระดับต่ำสุดของมนุษย์ เพราะธรรมชาติเกิดอยู่ข้างเคียงกับมนุษย์ มนุษย์เกิดมาลิ้มตาในโลก สิ่งแรกที่มนุษย์ได้เห็น ได้สัมผัสก่อนสิ่งอื่นคือธรรมชาติรอบตัวมนุษย์ ธรรมชาติต่างๆ เหล่านี้ ได้แก่ ความมืด ความสว่าง ความหนาว ความร้อน ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว แม่น้ำลำธาร ต้นไม้ พืชไร่ พืชสวน ไหว้ภูเขาไฟระเบิด มนุษย์เชื่อว่าธรรมชาติเหล่านั้นมีตัวตน มีอำนาจพิเศษและสามารถก่อให้เกิดคุณและโทษแก่มนุษย์ได้ มนุษย์จึงเกรงกลัวและกราบไหว้ ดังนั้น การนับถือธรรมชาติจึงนับเป็นขั้นแรกแห่งความเชื่อของมนุษย์

1.2 ความเชื่อในคติถือผี สาง เทวดา วิวัฒนาการแห่งความคิดของมนุษย์เกิดขึ้นพร้อมกับความเจริญรอบข้างอย่างอื่น มนุษย์มีความสงสัยว่า ความมืด ความสว่าง ความร้อน ความหนาว ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ฟากฟ้า แม่น้ำ แม้ภูเขาและต้นไม้ใหญ่ที่สามารถบันดาลให้เกิดความผันแปรไปได้ต่างๆ ในตัวธรรมชาติเหล่านั้น และมีผลบันดาลให้เกิดความสุขและความทุกข์แก่มนุษย์ ด้วยเหตุนี้ มนุษย์จึงสร้างรูปเทวดา บ้าง รูปมนุษย์บ้าง หรือรูปครึ่งมนุษย์ครึ่งสัตว์บ้าง เช่น พระกัมมิจีเจ้าที่ แม่นางนารี และเทพารักษ์ต่างๆ เป็นต้น เพื่อบูชาธรรมชาติเหล่านั้นซึ่งมีอำนาจอะไรอย่างหนึ่งสิ่งสถิตอยู่ อำนาจที่สามารถบันดาลให้เป็นได้นั้น เรียกว่า **เจตภูตหรือวิญญาณ** เจตภูตที่มีอำนาจทำความทุกข์ให้เกิดขึ้น อาจเป็นมารร้ายหรือ ผีสางอย่างใดอย่างหนึ่ง

ส่วนที่นำความสุขมาให้ อาจเป็นเทพะประเภทใดประเภทหนึ่ง และในขั้นนี้ เจตภูตที่ทรงอำนาจสิงอยู่ในธรรมชาตินั้นๆ อาจแบ่งออกได้อีกเป็น 3 ลำดับแห่งวิวัฒนาการทางความคิดของมนุษย์ดังนี้

1.2.1 เริ่มจากธรรมชาติแต่ละอย่างที่อยู่ใกล้ตัวที่สามารถมองเห็นได้ก่อน แล้วแผ่กว้างไปถึงธรรมชาติทุกอย่างในโลก โดยเชื่อว่าสรรพสิ่งในโลกมีวิญญาณสถิตอยู่

1.2.2 เชื่อว่าวิญญาณเหล่านั้นมีอำนาจไปแต่ละอย่าง อาจบันดาลความดี ความชั่ว ความสุข และความทุกข์ให้แก่มนุษย์ได้แต่ละอย่างตามอำนาจและความกรุณาที่มีอยู่ วิญญาณเหล่านั้นต้องมีรูปร่างแต่ไม่สามารถเห็นได้

1.2.3 เริ่มสร้างขึ้นด้วยความนึกคิดของตนเอง ภาพที่ตนนับถือเรียกว่า พระเจ้าหรือเทพเจ้าหรือ ผีสางเทวดาก็ตามเกิดขึ้นมาแต่ครั้งนั้น ความเชื่อเช่นนี้เป็นมูลเหตุอีกประการหนึ่งของศาสนา

1.3 ความเชื่อในวิญญาณบรรพบุรุษ วิญญาณบรรพบุรุษ ได้แก่ มารดา บิดา ปู่ย่า และตายายที่ตายไปแล้ว โดยเชื่อว่าวิญญาณของบุคคลเหล่านั้นไม่ได้ไปไหน ยังคงอยู่เพื่อปกป้องรักษาดูแลบุตรหลานของตน ทำให้เกิดการบูชาวิญญาณบรรพบุรุษ โดยยังพบความเชื่อนี้ได้ในปัจจุบันจากการสังเกตตัวอย่างได้ที่การบังสุกุลให้กับผู้ที่ล่วงลับไปแล้วของคนไทย และการกราบไหว้บูชาบรรพบุรุษของคนจีน

1.4 ความเชื่อในเทพเจ้าหลายองค์ ความคิดของมนุษย์ได้พัฒนาติดต่อมาจากความคิดเรื่องสร้างภาพเทพเจ้าตามมโนคติของตน โดยคิดเห็นว่าธรรมชาติอย่างใดควรมีรูปเป็นอย่างไร และธรรมชาติอย่างไหนมีอำนาจสูงกว่ากันอย่างไร เทพเจ้าแต่ละองค์มีอำนาจลดหลั่นกัน และมีหน้าที่แตกต่างกันบางพวกเชื่อว่าพระอาทิตย์เป็นเทพเจ้าสูงสุด บางพวกเชื่อว่าฟากฟ้าเป็นเทพเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ บางพวกเชื่อว่าพระจันทร์เป็นเทพเจ้าสูงสุดกว่าเทพเจ้าองค์ใด

2 ความจำเป็นที่มนุษย์ต้องผูกพันอยู่กับความเชื่อ

ในความจำเป็นที่มนุษย์นั้นต้องผูกพันอยู่กับความเชื่อที่สำคัญที่อยู่ 4 ประการ คือ

2.1 มนุษย์ไม่อาจขาดความเชื่อได้ เพราะหากขาดความเชื่อเสียแล้วมนุษย์จะไม่เข้าใจตนเอง และไม่เข้าใจโลกหรือสภาพสิ่งแวดล้อมได้ ถ้าไม่เข้าใจสิ่งเหล่านั้นแล้ว มนุษย์ก็ไม่อาจดำรงชีวิตอยู่ได้ ตัวอย่างเช่น หากไม่รู้ว่าตนเป็นใครชายหรือหญิง เด็กหรือผู้ใหญ่ก็จะไม่อาจติดต่อกับผู้อื่นได้ หากไม่มีความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมก็ไม่อาจใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม หรืออาจถูกภัยอันตรายจากสภาพแวดล้อมได้ การเข้าใจหรือมีความเชื่อในสิ่งเหล่านี้ จึงทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

2.2 ชีวิตมนุษย์ มีทั้งสิ่งที่เห็นได้ พิสูจน์ได้ เข้าใจได้ หากมนุษย์ไม่มีความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้เป็นฐานไว้บ้างแล้ว มนุษย์ก็จะไม่สามารถประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งเหล่านั้นได้ เช่น อนาคตเป็นสิ่งที่ยังมาไม่ถึง ผีหรือเทวดาเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น ความรักความซังหรือ ความดีความชั่วก็วัดไม่ได้ มนุษย์จะต้องอาศัยความเชื่อหรือสร้างความคิดเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้ไว้เป็นทุนเพื่อจะได้ประพฤติปฏิบัติต่อสิ่งเหล่านั้นเพื่อเสริมต่อจากสิ่งเหล่านั้นได้ถูกต้อง

2.3 ความเชื่อทำให้มนุษย์เกิดความมั่นใจ เช่น เมื่อมนุษย์เชื่อว่าเครื่องบินสามารถบินในอากาศได้ มนุษย์สามารถควบคุมเครื่องบินให้ถลาขึ้นสู่อากาศได้ มนุษย์เชื่อว่าตนมีกำลังกายดีก็就会有ความมั่นใจในการต่อสู้ และเชื่อว่าสัมมาอาชีพเป็นการทำได้แม้ยากลำบากก็มีกำลังใจฝ่าฟันทำ เป็นต้น

2.4 ความเชื่อทำให้เกิดความสบายใจ เช่น เชื่อในเจตนาของพระเจ้าที่จะทดลองความอดทนทุกข์ยาก จึงทำให้เจ็บปวดไม่หายหรือทำความพยายามแล้วไม่สำเร็จ คนไข้เชื่อความสามารถของหมอ จึงยอมให้ผ่าตัด (ด้วยความสบายใจ) เป็นต้น (เสฐียร, 2546)

จากการศึกษาพบว่า ความเชื่อยังได้ถูกถ่ายทอดผ่านเรื่องราวของชาวบ้านที่เล่าหรือประพาดิ

ปฏิบัติสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคนในด้านต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ดังเช่น ในรูปแบบของนิทานเรื่องขุนบรม จากพงศาวดารล้านช้าง ประโยกที่ 2 ที่ปรากฏเป็นเอกสารในประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 1 เรียบเรียงโดยกรมศิลปากร พ.ศ. 2506

ในทางคติชนวิทยาถือว่านิทานขุนบรมเป็นเรื่องเล่าที่ศักดิ์สิทธิ์ ดังจะเห็นได้ว่านิทานขุนบรมนั้นเป็นเรื่องเล่าที่ปรากฏตัวละครที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ และยังมีบทบาทในการสั่งสอนปลูกฝังความเชื่อ และเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่มนุษย์นั้นควรถือเป็นแบบอย่างจากในนิทานขุนบรม (สิราพร, 2539) ดังที่ได้มีปรากฏสอดคล้องกันอยู่กับความเชื่อในเรื่องข้อบัญญัติขององค์พระยาแฉกที่ว่า หากเมื่อใดที่มนุษย์นั้นไม่ได้ให้การเคารพ และเชื่อฟังในองค์พระยาแฉก พระองค์ก็จะทรงทำการลงโทษมนุษย์นั้นโดยวิธีการต่างๆ นานา ซึ่งความเชื่อในเรื่องน้ำท่วมโลกนี้ก็ได้รับที่มาจากการที่เหล่ามนุษย์ได้ล่วงละเมิดข้อบัญญัติของพระยาแฉก ซึ่งปรากฏอยู่ในพงศาวดารล้านช้าง ดังถ้อยความที่ว่า (สุวิทย์, 2552)

ในเมืองลุ่มนี้ กินข้าวให้บอกให้หมาย
กินแลงกินนาก็ให้บอกแก่แฉก (กรมศิลปากร, 2506)

เมื่อมนุษย์นั้นไม่ได้เชื่อฟังและเคารพในคำบอกกล่าวขององค์พระยาแฉกแล้ว พระองค์จึงได้ทรงบันดาลให้เกิดน้ำท่วมโลก ดังถ้อยความที่ว่า

แต่นั้น แฉกจึงให้น้ำท่วมเมืองลุ่มลัดเลียง
ท่วมเมืองเพียงละลาย คนทั้งหลายก็ฉิบ
หายมากนั้กแล (กรมศิลปากร, 2506)

ในช่วงตอนที่เกิดน้ำท่วมโลกครั้งใหญ่นี้ มนุษย์และสัตว์ทั้งหลายนั้นก็ได้ล้มตายลง จนเกือบหมดสิ้น แต่มีปู่แดง และขุนแก้ว ขุนคาน ซึ่งเป็นผู้นำของเหล่ามนุษย์ทั้งหลายนั้น ได้สร้างแพที่มีขนาดใหญ่ขึ้นมา โดยใช้ไม้ที่มีความแข็งแรงนั้นมาปูเป็นพื้น

ของแพ และได้ใช้ไม้ที่เป็นชิ้นส่วนของบ้านมาประกอบจนแพเสร็จสมบูรณ์ ดังถ้อยความที่ว่า

ยามนั้น ปู่ลางเซ็งและขุนแก้ว ขุนคานรู้ว่า
แดนเคียดแก่เขาฯ

จึงเอาไม้ขาแรงมาเฮ็ดแพ เอาไม้แปง
เรือนเฮ็ดพวง (กรมศิลปากร, 2506)

เมื่อปู่ลางเซ็ง และขุนแก้ว ขุนคาน ได้สร้างแพแล้วเสร็จ ก็ได้อพยพครอบครัวขึ้นแพ ซึ่งปริมาณน้ำที่ท่วมโลกนั้นก็มีความหมายมหาศาลจนแพของขุนทั้งสามและครอบครัวได้ลอยขึ้นไปสู่เมืองสวรรค์หรือเมืองแมนของพระยาแฉก พระยาแฉกจึงทรงย้ายเตือนถึงความยิ่งใหญ่ในอำนาจของพระองค์ พร้อมทั้งทรงกำหนดให้ขุนทั้งสามและครอบครัวนั้นได้ไปอาศัยอยู่ในบริเวณบึงดอนแดน ให้รออยู่บนสวรรค์นั้นจนกว่าน้ำที่ท่วมโลกนั้นจะเหือดแห้งลง เมื่อน้ำแห้งลงขุนทั้งสามนั้นจึงได้ขอลาลงมาอาศัยอยู่บนโลกมนุษย์ดั้งเดิม ซึ่งพระยาแฉกนั้นยังได้มอบควายเขาสูงให้แก่ขุนทั้งสามเพื่อสำหรับการทำนา

สามปีต่อมาควายเขาสูงตัวนั้นก็ได้ตายลง และได้บังเกิดเป็นผลน้ำเต้าปุงงอกออกมาจากรูจมูกของซากควายนั้นถึงสามผล ซึ่งแต่ละผลก็มีขนาดใหญ่โตและเมื่อผลน้ำเต้าปุงนั้นได้แก่จัดเต็มที่แล้วก็ได้ปรากฏมีมนุษย์จำนวนมากมาอยู่ในผลน้ำเต้าปุงนั้น ปู่ลางเซ็งจึงเผาเหล็กจนร้อนแดงแล้วเจาะทะลุผิวของผลน้ำเต้าปุงนั้นให้เป็นรู มนุษย์ที่ออกจากรูดังกล่าว จึงมีผิวพรรณที่คล้ำ เพราะถูกรุมด้วยควัน ส่วนขุนคานก็ได้้นำเอาส่วมาเจาะผิวของผลน้ำเต้าปุงนั้นเป็นร่องจนทะลุ มนุษย์ที่ออกมาจึงมีผิวพรรณที่ไม่คล้ำ มนุษย์ทั้งหลายในน้ำเต้าปุงนั้นก็เบียดเสียดกันออกมานานถึงสามวันสามคืนจึงหมด โดยเชื่อกันว่ากลุ่มชนทั้งหลายที่ได้มีการถือกำเนิดออกจากน้ำเต้าปุงเหล่านี้ก็คือบรรพบุรุษของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลาว (กรมศิลปากร, 2506)

ภาพผู้คนและสรรพสัตว์ที่ออกมาจากผลน้ำเต้าปุงอย่างมากมาย ที่มา: Souneth Phothisane (1998)

ขุนทั้งสามคนได้สอนผู้คนทีออกมาจากผลน้ำเต้าปุงให้รู้จักทำไร่ ทำนา ทอผ้า และแต่งงานให้เป็นัวเมียกัน ทั้งยังอบรมวัฒนธรรมให้อีกด้วย

ภาพงานจิตรกรรมร่วมสมัยในจินตนาการจาก ความเชื่อ เรื่องน้ำท่วมโลก ในนิทานขุนบรม วาดโดย พิมพรัภษ ศรีจิราพงศ์ (2557)

ความเชื่อในเรื่องน้ำท่วมโลก จากนิทานขุนบรมนี้สามารถแสดงออกให้เห็นได้ถึงอำนาจที่ยิ่งใหญ่ของพระยาแฉก ที่มีสามารถกำหนดความเป็นไปของโลก และคลบ้นดาลทุกสิ่งได้ ดังจะเห็นได้จากเหตุการณ์การที่มนุษย์นั้นไม่ได้เชื่อฟังและเคารพในพระองค์ การลงโทษเหล่าบรรดามนุษย์โดยการบันดาลให้เกิดน้ำท่วมโลกนั้น และ

เป็นทั้งการล้างผลาญเหล่ามนุษย์ที่ได้มีการกระทำอันเป็นการลบหลู่ต่อองค์พระยาแณ จากเหตุการณ์ในครั้งนั้นจึงเป็นการขำเตือนให้มนุษย์ได้รู้ถึงอำนาจที่ศักดิ์สิทธิ์ของพระยาแณ

จะเห็นได้ว่า ความเชื่อ เรื่องน้ำท่วมโลก ในนิทานขุนบรมนี้ แสดงให้เห็นถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างพระยาแณ กับมนุษย์ ในเชิงอำนาจ และในเชิงต่อรอง ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ในเชิงอำนาจ ของพระยาแณ กับมนุษย์ ในแง่ที่ว่า ถ้ามนุษย์ไม่ให้ความเคารพ หรือไม่สักการบูชาพระยาแณให้ถูกต้องและสม่าเสมอ ก็จะถูกพระยาแณลงโทษ เพราะพระยาแณได้ทรงสั่งไว้ว่า ถ้าจะกินเนื้อให้อาขามบูชา ถ้าจะกินปลาให้อาพุงมาให้ (กรมศิลปากร, 2506)

แต่เมื่อไม่มีมนุษย์คนใดกระทำตาม คำบัญชาของพระยาแณนั้นอย่างสม่าเสมอ พระยาแณก็ทรงโกรธมาก จนได้ทำการบันดาลให้แผ่นดินแยกและทำให้เกิดน้ำท่วมโลก เพื่อที่จะทำลายชีวิตเหล่ามนุษย์ทั้งหลาย

2) ความสัมพันธ์ในเชิงต่อรอง ระหว่างพระยาแณผู้ซึ่งเป็นอำนาจเหนือธรรมชาติ กับ มนุษย์ที่พระยาแณนั้นยังทรงโอบอุ้มไว้ ด้วยการให้มนุษย์ที่มีความดีชอบธรรมจำนวนน้อยคนให้มีชีวิตรอดอยู่ต่อไปบนพื้นโลกนี้ และการที่ได้มอบควายเขาสูงให้มนุษย์เพื่อใช้สำหรับการทำนา มีข้าวปลาอาหารดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้กำเนิดมนุษย์ครั้งใหม่จากผลน้ำเต้าปุง ภายหลังจากการทำให้เกิดน้ำท่วมโลกครั้งใหญ่

ความเชื่อ เรื่องน้ำท่วมโลก ในนิทานขุนบรมนี้ จึงเป็นการแสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ในเชิงต่อรองอำนาจระหว่างพระยาแณซึ่งเป็นอำนาจเหนือธรรมชาติ กับบรรดามนุษย์ที่ไม่เชื่อฟังพระบัญชา

ถ้ามนุษย์ “ยอม” เชื่อฟังและบูชาสักการะอันเป็นการยอมรับอำนาจพระยาแณ โลกก็จะสงบและมีสมดุล เพราะเมื่อมนุษย์ไม่เคารพธรรมชาติ ก็จะส่งผลให้ธรรมชาติเสียสมดุล ในที่นี้คือเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดน้ำท่วมโลกนั่นเอง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผล

ผลการศึกษสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ว่า ความเชื่อ เรื่องน้ำท่วมโลก ในนิทานขุนบรมนี้ มีแนวคิดและความเป็นมาจากความเชื่อในคติที่ถือ ผีสาง เทวดา ดังจะเห็นได้จากเนื้อหาในนิทานขุนบรมที่มีการกล่าวถึง พระยาแณว่าเป็นอำนาจพิเศษที่สามารถกำหนดความเป็นไปของโลกได้ จากเหตุการณ์ที่เหล่ามนุษย์ทั้งหลายไม่มีความเชื่อถือต่อพระบัญชาของพระยาแณแล้ว พระยาแณจึงได้ทำลายล้างชีวิตเหล่ามนุษย์ด้วยการทำให้เกิดน้ำท่วมโลก

อันเป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างพระยาแณกับมนุษย์ในเชิงอำนาจ และการกำเนิดชีวิตมนุษย์ใหม่อีกครั้งจากผลน้ำเต้าปุง อันเป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างพระยาแณกับมนุษย์ในเชิงต่อรอง

ดังจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพระยาแณกับมนุษย์ในเชิงต่อรองนั้น คาดว่าจะเป็นพระประสงค์สูงสุดที่แท้จริงของพระยาแณในการกำหนดความเป็นไปของโลก สังเกตได้จากการที่พระองค์ยังคงสร้างมวลมนุษย์ โลก และสรรพสิ่งทั้งหลายขึ้นมาอีกครั้งภายหลังจากน้ำท่วมโลก

นอกจากนั้น พระยาแณยังทรงมีพระประสงค์ที่จะให้มนุษย์นั้นได้รู้จักการทำความดี ซึ่งนั่นคือหนทางแห่งความเป็นสุขใจของมนุษย์โลกทั้งหลาย และยังเป็นวิถีทางที่มนุษย์ผูกพันอยู่กับความเชื่ออันดีงาม ที่จะช่วยให้เหล่ามนุษย์ทั้งหลายนั้นได้กลับเข้าไปสู่การเป็นที่รักใคร่ขององค์พระยาแณดังเดิม

จากชุดแนวคิดและความเป็นมาของความเชื่อในคติที่ถือ ผีสาง เทวดา จึงปรากฏเป็นที่ชัดเจนว่าองค์พระยาแถนนั้น ก็คือเทพเจ้าสูงสุด ในฐานะพระผู้สร้างนั่นเอง

2. อภิปรายผล

ผลการศึกษา มีข้อค้นพบที่สำคัญว่า ความเชื่อ ตอนน้ำท่วมโลก ในนิทานขุนบรม มีการกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระยาแถน ทั้งในความสัมพันธ์ในเชิงอำนาจที่ทำให้เกิดน้ำท่วมโลก อันเป็นการล้างผลาญเหล่ามนุษย์นั้น ไม่ใช่ประสงค์ที่แท้จริงของพระยาแถน ดังจะเห็นได้จากการที่พระยาแถนยังคงความสัมพันธ์ในเชิงต่อรองกับมนุษย์ โดยการให้กำเนิดมนุษย์ครั้งใหม่จากผลน้ำเต้าปุง

แต่ถ้ามนุษย์เคารพบูชา และเชื่อฟังในพระบัญญัติของพระยาแถน อันเป็นการแสดงถึงการยอมรับในอำนาจของพระยาแถนตั้งแต่แรกแล้วนั้น ก่อนที่พระองค์จะทรงโกรธ และได้บันดาลให้เกิดน้ำท่วมโลก ในตอนนั้นก็สงบและมีสมดุล ไม่เกิดมีการล้างผลาญเหล่ามนุษย์ขึ้นอย่างแน่นอน เพราะการล้างผลาญเหล่ามนุษย์ที่ไม่เชื่อฟังพระยาแถนนั้น เป็นเสมือนกับการดำรงไว้ซึ่งอำนาจของความดีงาม เพราะคำบัญญัติของพระยาแถนนั้นคือความชอบธรรม ซึ่งการเชื่อฟังคำบัญญัติในพระยาแถนนั้น ถือได้ว่าเป็นความดีงามอันสูงสุดยิ่งประการหนึ่ง เนื่องด้วยเหตุผลที่ว่า พระยาแถน ก็คือความดีงามและความชอบธรรมอันยิ่งใหญ่สูงสุดนั่นเอง

เมื่อความเชื่อในตอนน้ำท่วมโลกจากนิทานขุนบรมเป็นดังนี้แล้วนั้น ทฤษฎีคติชนวิทยาจึงสามารถอภิปรายได้ว่า น้ำท่วมโลกในนิทานขุนบรมเป็นนิทานที่ทำให้เราได้เห็นว่ามนุษย์มีความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และยอมรับอำนาจของพระยาแถน มนุษย์จึงได้ก่อเกิดแบบอย่างในการดำเนิน ซึ่งความเชื่อแบบนี้สืบเนื่องมาจากความเชื่อดั้งเดิมที่ว่าพระยาแถนเป็นผู้สร้างมนุษย์ กำหนดชะตาชีวิตมนุษย์ จากเหตุการณ์ที่พระยาแถนสามารถที่จะบันดาลให้มนุษย์ตายด้วยทำให้

เกิดน้ำท่วม และให้ชีวิตใหม่จากผลน้ำเต้าปุง เพราะพระยาแถนเป็นผู้กำหนดความเป็นไปของโลกนั่นเอง

สิ่งนี้จึงทำให้มนุษย์ในยุคหลังเกิดการยอมรับและเชื่อฟังต่ออำนาจของพระยาแถน และเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของบัญญัติพระองค์ ความเชื่อเช่นนี้จึงส่งผลต่อการสร้างจารีตประเพณี และการประกอบพิธีกรรมในวิถีชีวิตของคนในสังคมที่มีต่อความเชื่อในเรื่องนี้ จนก่อเกิดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระยาแถนในเชิงยั่งยืนสืบไป

ความเชื่อในเรื่องราวของการเกิดน้ำท่วมโลกนั้น ไม่ได้มีปรากฏแต่ในเพียงนิทานขุนบรมเท่านั้น แต่ยังได้มีการบันทึกไว้หลากหลายเรื่องราวจากหลายแห่งทั่วโลก และแต่ละเรื่องราวที่มีการกล่าวถึงเหตุการณ์น้ำท่วมโลก ก็จะมีรายละเอียดในเนื้อหาที่มีความแตกต่างกันออกไป แต่ที่น่าแปลกก็คือ ในเหตุการณ์น้ำท่วมโลกนั้นๆ จะมีการกล่าวถึงตรงกันในเรื่องที่ว่า ได้มีผู้คนที่มียุติกรรมไม่ชอบธรรมจนทำให้เทพในเรื่องน้ำท่วมโลกของแต่ละเรื่องราวนั้นๆ ไม่พอใจ เทพก็จะบันดาลให้เกิดน้ำท่วมโลก เพื่อเป็นการลงโทษ (ศิราพร, 2539) เช่นที่ปรากฏในเรื่องราวของกรีก (Grieg) เรื่องราวของเรือ โนอาห์ (Noah's Ark) ในศาสนาคริสต์ และ เรื่องราวของนบิ นูฮ (Nabi Nuh) ในศาสนาอิสลาม ดังต่อไปนี้

1) เรื่องราวของกรีก (Grieg) ได้กล่าวไว้ว่า ในครานั้น โลกมนุษย์ได้มีความวุ่นวายทุกข์ยากไปทั่ว เกิดมนุษย์ที่มีความชั่วร้ายครองเมืองไปหมด จนทำให้ซุส (Zeus) เจ้าแห่งเทพทั้งหมดเห็นดังนั้นก็ตัดสินใจสั่งให้พระทัยที่จะต้องทำลายล้างโลกที่มีแต่ความชั่วเสียให้หมดสิ้น แต่ซุส ก็อยากให้มีคนดีเหลือรอด จึงบอกให้คูเคเลียน (Deucalion) และเมเฮสิ ที่ชื่อ เพอร์ร่า (Pyrrha) จึงให้เทพโพรมิเทียส (Prometheus) มาบอกกล่าวให้ต่อเรือ แล้วองค์กษัตริย์และเมเฮสิก็ทรงรอดชีวิตเพราะเรื่อนั้น หลั่งน้ำลด โดยเรือไปจอดที่ยอดเขาพานาสซุส (Parnassus) เมื่อพระองค์ลงจากเรือก็ทรงไปขอพรจากวิหารดาลฟี (Delphi) แล้วโยนหินข้ามไหล่ แล้วก้อนหิน

นั้นก็กลายเป็นมนุษย์เพศชาย ส่วนหินที่พระมหเสีของพระองค์ทรงโยนข้ามไหล่ ก็ได้กลายเป็นมนุษย์เพศหญิง (มาลัย (จุฬารัตน์), 2548)

2) **เรื่องราวของเรือโนอาห์ (Noah's Ark)** ในศาสนาคริสต์ ได้กล่าวว่า โนอาห์นั้นเป็นบุตรชายของลามก เมื่อคราวที่โนอาห์เกิด บิดาของเขาบอกว่า คนผู้นี้จะช่วยแบ่งเบาภาระงานเรา และช่วยแบ่งเบาความเหนื่อยยากจากมือเรา จากที่ดินซึ่งพระเจ้าทรงสาปแช่งไว้ เรื่องราวของโนอาห์ได้ถูกบันทึกไว้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ พระธรรมปฐมกาล บทที่ 5 ถึงบทที่ 10 ว่า โนอาห์นั้นเป็นคนชอบธรรม เขาเป็นที่โปรดปรานในสายพระเนตรของพระเจ้า ท่ามกลางยุคสมัยที่พระเจ้าทรงเห็นว่าความชั่วช้าของมนุษย์มีมากบนแผ่นดิน

พระเจ้าทรงมีพระบัญชาให้โนอาห์ต่อเรือขึ้น 1 ลำ เพื่อใช้พำนักในช่วงที่พระเจ้าทรงบันดาลให้เกิดน้ำท่วมโลก เมื่อโนอาห์ มีอายุได้ 150 ปี จึงมีบุตรชายชื่อ เชม (Shem) ฮาม (Ham) และยาเฟท (Japheth) โดยฮามเป็นบุตรชายคนสุดท้อง พระเจ้าทรงมีพระบัญชาให้โนอาห์นำสิ่งเหล่านี้ขึ้นไปบนเรือ มีโนอาห์ และครอบครัว โดยมีลูกชายของโนอาห์ 3 คน ได้แก่ เชม ฮาม และยาเฟท อาหารสำหรับโนอาห์ ครอบครัว และสำหรับสัตว์ที่ พระเจ้าทรงกำหนด คือ สัตว์ นก และสัตว์เลื้อยคลานชนิดละ 1 คู่ ตัวผู้ 1 ตัว และตัวเมีย 1 ตัว

ภาพโนอาห์ปล่อยสัตว์ทั้งหลายลงสู่พื้นดินที่แห้งแล้ง ที่มา เวอร์จิเนีย เจ. มิวเออร์ (1994)

เมื่อโนอาห์ประกอบเรือเสร็จ พระเจ้าทรงบันดาลให้ฝนตกหนัก 40 วัน และเกิดน้ำท่วมแผ่นดินเป็นเวลา 150 วัน จนผู้คน และสิ่งมีชีวิตทั่วโลกตายจนหมดสิ้น พระเจ้าจึงทรงกระทำให้น้ำลดลง ใช้เวลาอีก 150 วัน แผ่นดินจึงแห้ง ส่วนเรือโนอาห์นั้น ไปค้างอยู่บนยอดเขาอารารัต โนอาห์และครอบครัวได้ลงจากเรือเมื่อน้ำแห้งดีแล้ว และใช้ชีวิตตามปกติต่อไป ในครั้งนั้นพระเจ้าทรงมอบรุ้งกินน้ำ เป็นพันธสัญญาว่า จะไม่ให้เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมโลกอีก นักศาสนศาสตร์บางคนเชื่อว่า บุตรชายทั้งสามคนของโนอาห์นี้เอง ที่เป็นบรรพบุรุษของมนุษย์ 3 เผ่าพันธุ์บนโลก คือ คอเคซอยด์ (Caucasoid) ผิวขาว มองโกลอย (Mongoloid) เอเชีย และนิกรอยด์ (Negroid) ผิวดำ เป็นเหตุให้มนุษย์ทั้ง 3 เผ่าพันธุ์จึงต้องเผชิญชะตากรรมต่างกัน (มิวเออร์, 2536)

3) **เรื่องราวของนบีนูฮ์ (Nabi Nuh)** ในศาสนาอิสลาม โนอาห์ ในความหมายของอิสลาม ก็คือ นูฮ์ นูฮ์ได้ประกาศศาสนาถึง 950 ปี แต่ก็ไม่มีคนเชื่อฟังเขา แม้แต่ลูกชายของเขาเองคนหนึ่ง ภายหลังพระเจ้าก็สั่งให้นูฮ์สร้างเรือเพราะพระเจ้าจะทำการให้เกิดน้ำท่วม หลังจากนั้นฝนก็ตกติดต่อกัน ลูกชายของนูฮ์ก็ลอยคอเข้ามาใกล้เรือ แต่ด้วยหัวใจที่ไม่ศรัทธาในพระเจ้าก็ไม่ยอมขึ้นเรือ ภรรยาและลูกชายของนูฮ์ก็จมน้ำตาย ส่วนลูกชายอีกสามคนปลอดภัยเพราะลงเรือมาพร้อมกับบิดา (บรรจง, 2542)

เมื่อได้สังเกตเนื้อหาจากเรื่องราวหลายแห่งทั่วโลก สาเหตุหลักที่ทำให้เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมโลก ดังเรื่องราวที่ได้ยกตัวอย่างมาให้เห็นไว้ในข้างต้น พบว่าเป็นเรื่องราวที่น่าแปลกมากตรงกันที่ว่า จะมีการกล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดน้ำท่วมโลกว่า เมื่อบรรดาเหล่ามนุษย์ผู้มีพฤติกรรมที่ไม่ชอบธรรม ไม่เชื่อฟังเทพเทพก็จะทำการบันดาลให้เกิดน้ำท่วมโลกให้ชีวิตมนุษย์เหล่านั้น สิ้นสุดลง และก็จะมิมมนุษย์ผู้ซึ่งมีความประพฤติที่ชอบธรรม เชื่อฟังในบัญญัติของเทพจำนวนน้อยมากที่ถูกเทพเลือกให้มีชีวิตรอด โดยไม่โดนน้ำท่วมตายนั่นเอง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ดร.ปรีชาวุธ อภิระติง อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยในครั้งนี้ ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ แนวคิด และความเมตตาแก่ศิษย์อย่างตลอดมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์สาขาวิจัยศิลปะ และ วัฒนธรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัย ขอนแก่นทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

กรมศิลปากร. ประชุมพงสาวดารฉบับหอสมุดแห่งชาติเล่ม 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ก้าวหน้า; 2506.

จารุวรรณ ธรรมวัตร. คติชาวบ้าน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2530.

จิรภัทร แก้วกู่. ขุนบรม – ท้าวจันทร์สมุทร : วรรณกรรมนิทานอีสาน 1. ขอนแก่น: หจก. โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา; 2551.

ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา. ศาสนาสัญญาของโลก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์; 2551.

ธวัช ปุณ โนนทก. ความเชื่อพื้นบ้านอันสัมพันธ์กับวิถีชีวิตในสังคมอีสาน. ในวัฒนธรรมพื้นบ้าน: คติความเชื่อ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2522.

บรรจง บินกาชัน. แนวความคิดเรื่องพระเจ้าในศาสนาสำคัญของโลก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์หนังสืออิสลาม; 2542.

พระมหาสุนทร สุนทรธมฺโม. นิทานขุนบรม: ตำนานประวัติศาสตร์ลาว. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น: หจก. โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา; 2553.

พระอริยานุวัตร เขมาจารีเถระ. คติความเชื่อของชาวอีสาน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2536.

มาลัย (จุฑารัตน์). ตำนานกรีก-โรมัน ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: พิมพ์สำนักพิมพ์; 2548.

มัลลิกา คณานุรักษ์. คติชนวิทยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์; 2550.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับ

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์; 2546.

เวอร์จิเนีย เจ. มิวเออร์. เรื่อง 365 วัน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กนกวรรณสาร; 1994.

ศิราพร ณ ถลาง. การวิเคราะห์ตำนานสร้างโลกของคนไท. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช; 2539.

_____. ทฤษฎีคติชนวิทยา วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน – นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2548.

เสฐียร พันธรั้งมี. ศาสนาเปรียบเทียบ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุภาพใจ; 2546.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. สุวรรณภูมิ ต้นกระแสนประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน; 2547.

สุวิทย์ วิษิต. การศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความเชื่อเรื่องพระเจ้าในศาสนายูดาห์ กับ ความเชื่อเรื่องพระยาแถนในกลุ่มชาติพันธุ์ไท – ลาว [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา]. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2552.

Souneth Phothisane. THE NIDAN KHUN BOROM: ANNOTATED TRANSLATION AND ANALYSIS [The degree of Doctor of Philosophy, Department of History]. Queensland: The University of Queensland; 1996.